

DR. BAKOS-KOVÁCS
KITTI PH.D.

EGYETEMI ADJUNKTUS

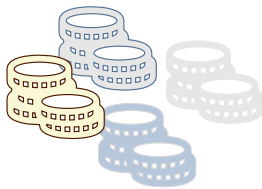
Olvasólecke
Időigénye: 25 perc

A FELSZÁMOLÁSI ELJÁRÁS.

A hitelezői igények kielégítése.

A HITELEZŐI IGÉNYEK KIELÉGÍTÉSE.

A hitelezői igények kielégítésére **csak az adós cég törlesztését követően**, a csődtörvényben **meghatározott sorrendben** kerülhet sor az alábbi besorolási rendszernek megfelelően.¹ Az igények kielégítése során a **teljes és arányos kielégítés elve** szerint kell eljárni. Ennek értelmében a felosztható vagyont sorrendben haladva a *zálogjoggal biztosított jogosultak után a határidőben bejelentett és az azonos kielégítési osztályba tartozó hitelezők igényeinek teljes kiegyenlítésére* kell fordítani, és csak ezt követően kerülhet sor a következő hitelezői csoport követeléseinek a teljesítésére, amíg a felszámolási vagyon fedezi az érvényesített igényeket. Amennyiben a *vagyon nem fedezi az azonos rangsorban elhelyezkedő valamennyi hitelező igényének maradéktalan kielégítését*, akkor az *adott csoport hitelezői között követeléseik arányában* kell azt felosztani. A **határidőn túl** (azaz 40 napon túl, de 180 napon belül) előterjesztett hitelezői igény kielégítésére csak akkor kerülhet sor, ha a határidőben bejelentett igények rangsor szerinti megfizetése megtörtént. A határidőn túl bejelentett követelések közül is először a korábbi kielégítési kategóriába sorolható tartozások kiegyenlítésére kell fordítani a vagyont, majd – megfelelő vagyoni fedezet esetén – kerülhet sor a rangsorban hátrább álló hitelezői igények kielégítésére.² Az igény 40 napon túli, de az eljárás kezdetétől számított 180 napon belül történő bejelentése tehát a Cstv. által meghatározott *kielégítési sorrendben elfoglalt pozíció elvesztésének jogkövetkezményét vonja maga után*, azaz az ilyen követelések megtérítésére csak utolsóként, valamennyi más hitelezői igényt követően kerülhet sor abban az esetben, ha az adós vagyona megfelelő fedezetet nyújt ezen követelések kiegyenlítésére. Az ezt követően kielégítés nélkül maradt követelések, valamint a 180 napon belül be nem jelentett tartozások megtérítésére a felszámolási eljárásban nincs mód. Amennyiben a hitelező a **jogvesztő határidőn** belül nem érvényesíti igényét a felszámolás alatt álló gazdasági társasággal szemben, és emiatt őt a felszámoló nem veszi nyilvántartásba, a hitelező igényérvényesítési jogát nemcsak a felszámolás alatt álló gazdasági társasággal szemben, hanem annak *mögöttesen felelős tagjával szemben is elveszti*.³

A követelések fő jellemzői alapján az alábbi kielégítési kategóriák különböztethetők meg:

o. A felszámolás kezdő időpontja előtt létrejött **zálogjoggal biztosított követeléseknél** a zálogtárgy értékesítése során befolyt vételárat – a törvényben meghatározott költségek levonása után – kizárólag a *zálogjoggal biztosított hitelezői igény kielégítésére* kell fordítani azzal, hogy az ezt követően fennmaradó összeg a felszámolási vagyon részévé válik. A törvényi előírások a *felszámolás kezdő időpontja előtt létrejött zálogjogokra*

o. ZÁLOGJOGGAL BIZTOSÍTOTT KÖVETELÉS

- *Cstv. 49/D. §*
- *felszámolás kezdő időpontja előtt létrejött zálogjoggal biztosított követelés;*
- *zálogtárgy értékesítése;*
- *befolyt vételárat kizárólag a zálogjogosult kielégítésére kell felhasználni;*
- *fennmaradó összeg a felszámolási vagyon része.*

(egyéb biztosítékokra) vonatkozóan keletkezhetnek kielégítési elsőbbséget. A felszámolási eljárás során tehát a *zálogjogosult prioritizált kielégítésben* részesül, amely abban mutatkozik meg, hogy a zálogtárgy értékesítéséből befolyt vételárból csak a zálogtárgy megőrzésének és értékesítésének a költségei, valamint a kapcsolódó adók, igazgatási szolgáltatási díjak vonhatóak le.⁴ A prioritizált kielégítési lehetőséget az *alábbi együttes feltételek fennállása esetén is meg lehet állapítani*: a) a zálogjog keletkezésére a felszámolás kezdő időpontját megelőzően kötött zálogszerződés ad alapot; b) a követelés, amelynek biztosítására a zálogjog szolgál, a felszámolás kezdő időpontját megelőzően létrejött jogviszonyból származik, c) a követelés azonban csak a felszámolás kezdő időpontját követően keletkezik. A törvény rendelkezése alapján ezen privilegizált kategóriába kell besorolni a végrehajtási joggal (foglalással) érintett követeléseket és vagyontárgyakat, valamint a fiduciárius biztosítékokkal biztosított követeléseket is.

a) A kielégítési sorrendben **első helyen** a *felszámolási költségek* foglalnak helyet. Ide tartoznak többek között az adóssal létesített munkaviszonyból származó fizetési kötelezettségek, az adós vagyoni viszonyainak rendezésével járó kiadások, a vagyon megőrzésével, illetve értékesítésével és a követelések érvényesítésével kapcsolatos igazolt költségek, a felszámolással kapcsolatos bírósági eljárás során felmerült, az adóssal terhelő kötelezettségek, valamint az

1. FELSZÁMOLÁSI KÖLT-SÉG

Cstv. 57. § (1) bekezdés a) pont

Cstv. 57. § (2) bekezdés

ideiglenes vagyonfelügyelő és a felszámoló díja. A felszámolási költség fogalmát szűken kell értelmezni; csak akkor tekinthető valamely költség idetartozónak, ha egyértelműen besorolható a Cstv. 57. § (2) bekezdésének valamely kategóriájába. A felszámolási költségnek minősülő követelések közül nem mind esetben kell teljesíteni a jogszabályban foglalt nyilvántartásba vételi kötelezettséget (pl. a munkavállalónak nem kell bejelentenie munkabér-követelését), valamint – adott esetben – ezen tartozásokat nem a felszámolási eljárás végén, a társaság jogerős törölését követően kell kifizetni, hanem esedékességkor kell teljesíteni.

A felszámoló saját feladatait elsődlegesen saját, illetve az adós munkaszervezete útján köteles ellátni. Ha kötelezettségeinek ellátásához teljesítési segédet vesz igénybe, akkor az ezzel kapcsolatos kiadásokat a felszámolói díj terhére kell elszámolni, nem pedig felszámolási költségnek minősíteni. A felszámolói díj terhére elszámolandó tevékenységek a tájékoztatói kötelezettséggel kapcsolatos feladatokat, a mérlegkészítést, a hitelezői igénybejelentések felülvizsgálatát, a szerződések felmondása és megtámadása ügyében hozott döntéseket, a munkáltatói jogok gyakorlását, a pályázatok kiírását és az árverések lebonyolítását ölelik fel. Minden más esetben a felszámolási költségekre vonatkozó rendelkezések alapján kell eldönteni, hogy az adott költség felszámolási költségnek minősül-e vagy sem. A felszámoló például az adós szervezeténél felmerülő könyvelési feladatokat nem köteles saját apparátusával elvégeztetni, és a vagyon értékesítésével kapcsolatos egyéb kiadások, mint például a hatósági eljárások költségei, az ingatlanok értékbecslése, illetve az ügyvédi díjak sem őt terhelik, hanem felszámolási költségként nyerhetnek kielégítést az eljárásban.⁵

b) A **második helyen** a zálogjoggal biztosított követelések hitelezői találhatóak azon követelésrész tekintetében, amelyek nem nyertek a korábbiakban kielégítést. A felszámolási költségeket elsődlegesen nem a zálogtárgyból, illetve az értékesítéséből befolyt összeg fennmaradó részéből, hanem az adós más vagyontárgyaiból szükséges kifizetni. A felszámolási költségeket követően a zálogjog értékesítéséből befolyt nettó vételár elkülönített részét, illetve ezen túlmenően az adós további vagyonelemeit sorrendben a biztosított és a zálogtárgy vételárából korábbiakban meg nem térült hitelezői igények fedezetére lehet fordítani. Amennyiben azonban az adós további vagyontárgyai nem fedezik a felszámolási költségeket sem, akkor a törvény megteremti annak a lehetőségét, hogy az adós zálogjoggal biztosított hitelezői is részt vállaljanak a felszámolási költségek viselésében akként, hogy a zálogtárgy értékesítéséből befolyt összeg elkülönített részét is a felszámolási költségekre kell fordítani. A korábbiakban meg nem térült követelések kielégítésének megítélése során figyelembe kell venni a Cstv. 49/D. § (1) bekezdésében foglalt költségeket és levonásokat, a Cstv. 57. § (1) bekezdésének a) pontja, valamint a Cstv. 57. § (2) bekezdése alapján a felszámolási költségeket, illetve azok megfizetését, és a felszámolási vagyon további elemeit.

c) A **harmadik kielégítési hely** az adóst terhelő tartásdíj, életjáradék, kártérítési járadék jogosultjait illeti meg.

d) A **negyedik helyen** egyrészt a magánszemélyek nem gazdasági tevékenységből eredő más követelése (így különösen a hibás teljesítésből és a kártérítésből, sérelemdíjból eredő igényei) találhatóak, másrészt pedig ebben a kielégítési csoportban a kis- és mikrovállalkozások, valamint a mezőgazdasági őstermelők követelése is kiegyenlítést nyerhetnek. A három jogosulti csoport között alapvető különbségként jelenik meg a szabályozásban az, hogy míg a magánszemélyek esetében csak a nem gazdasági tevékenységhez kapcsolódó igények tüntethetők fel ebben a kielégítési kategóriában, addig a kis- és mikrovállalkozások esetében azok valamennyi követelése ide sorolandó, és a mezőgazdasági őstermelő vonatkozásában pedig csak az őstermelői tevékenységből eredő igények vehetők nyilvántartásba ebben a besorolási osztályban. A kötvényen

2. BIZTOSÍTOTT, ÁM MEG NEM TÉRÜLT HITELEZŐI IGÉNYEK

Cstv. 57. § (1) bekezdés b) pont

- *zálogjoggal biztosított követelések hitelezői azon követelésrész tekintetében, amelyek korábban nem kerültek kifizetésre;*
- *először a felszámolási vagyon további elemeit kell a felszámolási költségek fedezetére felhasználni;*
- *az eset összes körülményét figyelembe véve kell kiszámolni az alábbi jogszabályi rendelkezések együttes alkalmazásával vö. Cstv. 49/D. § (1) bekezdés + Cstv. 57. § (1) bekezdés a) pont + Cstv. 57. § (2) bekezdés.*

3. TARTÁSDÍJ, JÁRADÉK

4. SPECIÁLISAN MEGHATÁROZOTT JOGOSULTAK KÖVETELÉSEI

- *magánszemélyek nem gazdasági tevékenységből eredő követelése (pl. hibás teljesítés, kártérítés, sérelemdíj);*
- *kis- és mikrovállalkozások valamennyi követelése;*
- *mezőgazdasági őstermelő tevékenységből eredő követelése.*

alapuló követelések nem esnek ebbe a kielégítési kategóriába. A felszámolónak és a bíróságnak a magánszemélyek esetében alaposan meg kell vizsgálnia az ügy egyedi körülményeinek a fényében, hogy a nem gazdasági tevékenységből származó követelések csoportja tulajdonképpen milyen igényeket takar.⁶

e) Az **ötödik helyen** a társadalombiztosítási tartozások, az adók és az adók módjára behajtható köztartozások, az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvényen alapuló követelések, a visszafizetendő állami támogatások, valamint az elmaradt közműdíjak és társasházi közös költség hitelezői léphetnek fel. Ezen kielégítési kategórián belül prioritást élveznek a társadalombiztosítási tartozások, melyek kiegyenlítésére az ezen kategóriába tartozó követeléseket megelőzően kell, hogy sor kerüljön. A többi tartozáscsoport között azonban a jogalkotó már nem tesz ilyen jellegű különbséget: azok megtérítése követelésarányosan történik meg, ha a vagyon nem elegendő a teljes kielégítési kategória igényeinek a fedezésére.

5. KÖZTARTOZÁSOK, JÁRULÉKOK, ADÓK, KÖZMŰDÍJAK, TÁRSASHÁZI KÖZÖS KÖLTSÉG

f) A **hatodik helyen** az egyéb követelések találhatóak, amelyek nem sorolhatóak be egyik kielégítési kategóriába sem.

6. EGYÉB KÖVETELÉSEK

g) A **hetedik helyen** a késedelmi kamat és a késedelmi pótlék, továbbá a pótlék és bírság jellegű tartozások megtérítésére kerülhet sor. A kamatköveteléseket két csoportra kell osztani: a tőke és a hozzá kapcsolódó ügyleti kamat a korábbiakban ismertetett kielégítési osztályokba sorolandó be, és csak a késedelmi kamat kaphat helyet ebben a besorolási csoportban.⁷ A felszámolási eljárásban ezek a rendelkezések irányadóak akkor is, ha a kamat- és pótléktípusú követelések társadalombiztosítási tartozásokkal kapcsolatosak.⁸

7. KÉSEDELMI KAMAT, PÓTLÉK, BÍRSÁG

h) A rangsorban az **utolsó helyen** az adóssal összefonódásban álló követelések hitelezői állnak. Ezen igények jogosultja az adós legalább többségi befolyással rendelkező tagja (részvényese), vezető tisztségviselője, vezető állású munkavállalója vagy azok közeli hozzátartozója, illetve élettársa, továbbá az adós többségi befolyása alatt álló gazdálkodó szervezet, valamint az adós ingyenes szerződése alapján kedvezményezett személy (szervezet) lehet.⁹

8. ADÓSSAL ÖSSZEFONÓDÁSBAN ÁLLÓ HITELEZŐK KÖVETELÉSEI

- az adós többségi befolyással rendelkező tagja;
- az adós vezető tisztségviselője, vezető állású munkavállalója;
- a fentiek közeli hozzátartozója, élettársa;
- az adós többségi befolyása alatt álló gazdálkodó szervezet;
- ingyenes szerződés alapján kedvezményezett személy.

Felhasznált irodalom, amit további olvasásra is ajánlunk

- Juhász László „A magyar fizetésképtelenségi jog kézikönyve” (Novotni Kiadó; Miskolc; 2010.)
- Kiss Daisy „Per vagy nem per? – Kérdések és válaszok a polgári nemperes eljárások témaköréből” (HVGorac; Budapest; 2008.)
- Nochta Tibor „Társasági jog” (Dialóg Campus; Bp. – Pécs; 2010.)
- Papp Tekla (szerk.) „Társasági jog” (Lectum Kiadó; Szeged; 2011.)
- Varga István (szerk.) „A polgári nemperes eljárások joga” (ELTE Eötvös Kiadó; Bp.; 2014.) Online elérhetőség: https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_527_polgari_nemperes_eljarasok/cho2so3.html
- Csőke Andrea „Nagykommentár a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvényhez” (uj.jogtar.hu; Wolters Kluwer; Budapest; 2015.)

Végjegyzetek

1 Az osztályozási rendszer kidolgozása a Cstv. 57. § (1)-(2) bekezdései alapján történt. Lásd még: BH 2015. 258.; EBH 2003. 962.; ÍH 2010. 92.; A követelések kielégítésének a határidejére vonatkozóan lásd: Cstv. 58. § (1) bek.

2 EBH 2002. 673.

3 Vö. BH 2008. 159.; ÍH 2010. 93.

4 Cstv. 49/D. § (1) bek.; BH 2016. 40.; BDT 2013. 2983.; ÍH 2010. 95. A zálogjoggal biztosított követelés nem a követelés jogcímére tekintettel, hanem biztosított mivolta miatt nyeri el besorolását a felszámolási eljárásban.

5 Cstv. 57. § (2) bek.; BH 1998. 503.; BH 1998. 46.; ÍH 2005. 47.; ÍH 2005. 46.; Ehhez kapcsolódóan lásd: ÍH 2009. 189. I.: A felszámolási költség fogalmát szűken kell értelmezni. Csak akkor tekinthető valamely költség idetartozónak, ha egyértelműen besorolható a Cstv. 57. § (2) bekezdésének valamely kategóriájába.

6 BH 2008. 19.

7 BH2017. 216.; BDT 2014. 3073.; BDT 2014. 3072.

8 EBH 2000. 234.

9 A vezető állású munkavállaló munkabér-, illetve bérjellegű követeléseire vonatkozóan lásd: ÍH 2008. 173.

**JELLEN TANANYAG A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEMEN KÉSZÜLT AZ
EURÓPAI UNIÓ TÁMOGATÁSÁVAL. PROJEKT AZONOSÍTÓ: EFOP-3.4.3-16-
2016-00014**

SZÉCHENYI 2020

HUNGARIAN
GOVERNMENT

European Union
European Social
Fund

INVESTING IN YOUR FUTURE